

NOTA INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN 2020

INHOUD

I. INLEIDING	1
II. VAN TOEPASSING ZIJNDE REGELGEVING.....	1
III. BEGRIPSBEPALINGEN	2
IV. RICHTLIJNEN INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN.....	5
V. PROCESBEHEERSING	7
VI. BIJLAGE REGELGEVING INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN	9
VII. AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN.....	12

I. INLEIDING

In artikel 8 van de financiële verordening 2020 is opgenomen dat nadere regels omtrent investeren, waarderen, activeren en afschrijven is vastgelegd in een nota. Deze nota geeft daar invulling op.

Het beleid en de spelregels rondom waardering, investering en afschrijving van vaste activa is geactualiseerd aan de hand van de gewijzigde voorschriften. Hierbij is gestreefd naar maximale transparantie en eenvoud in de toegepaste systematiek.

Doelstelling van de nota

Een voor de gemeenteraad, het college van B&W en organisatie heldere Nota investeren en afschrijven, met duidelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de spelregels rondom waardering, investering en afschrijving van vaste activa. De nota is samengesteld op basis van de actuele verslaggevingsvoorschriften.

De reeds ingezette lijn wordt met deze nota doorgezet en spelregels worden daar waar nodig opnieuw vastgelegd en vernieuwd.

Wat is nieuw in deze nota 'Investeren en afschrijven'?

Afschrijvingstermijnen zijn getoetst aan de voorschriften van het BBV en geharmoniseerd tussen de gemeente Wijchen en de gemeente Druten, alsmede de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Ingangsdatum

De Nota investeren en afschrijven gaat in op 1 januari 2021.

II. VAN TOEPASSING ZIJNDE REGELGEVING

Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

Het BBV heeft zijn grondslag in de Provinciewet en Gemeentewet en bevat onder andere de regelgeving voor het opstellen van de begroting en jaarstukken, de financiële positie/weerstandsvermogen, waardering activa en informatie voor derden.

Bij de invoering van het BBV is de commissie BBV in het leven geroepen. Zij hebben tot taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. Dit doen zij ondermeer door notities over specifieke onderwerpen uit te brengen. Deze zijn te raadplegen via www.commissiebbv.nl. In december 2017 heeft de commissie BBV de notitie "Materiële vaste activa" uitgebracht. Deze notitie geeft een overzicht van alle relevante aspecten van materiële vaste activa met betrekking tot vraagstukken van begroting en verantwoording voor gemeenten. In deze notitie is rekening gehouden met de wetgeving, de eerder opgestelde notities over materiële vaste activa en alle gepubliceerde antwoorden tot 1 oktober 2017. Deze notitie is dan ook betrokken bij het opstellen van deze nota. In het BBV wordt met name in de artikelen 59 tot en met 65 ingegaan op de waardering, activering en afschrijving.

Deze artikelen komen uitgebreid terug in de paragraaf Begripsbepalingen.

In deze paragraaf zullen algemene, voor de nota relevante, voorschriften uit de BBV weergegeven worden, zodat het vervolg van de nota in het juiste kader geïnterpreteerd kan worden. Tevens zullen enkele begrippen worden uitgediept.

Financiële verordening artikel 212

Deze Nota Investeren en Afschrijven komt voort uit de Gemeentewet. Artikel 212 van deze wet schrijft voor dat de Gemeenteraad een verordening vaststelt met daarin de uitgangspunten voor het financiële beleid van de gemeente. Hierin worden ondermeer regels voor waardering en afschrijving van activa opgenomen. In de Financiële Verordening is voor nadere regels verwezen naar de Nota investeren en afschrijven.

III. BEGRIPSBEPALINGEN

Activeren is het als bezitting/vermogensobject op de balans opnemen van aangeschafte of vervaardigde zaken die langer dan één jaar tot de beschikking van de gemeente staan. In het BBV zijn verschillende regels opgenomen over activeren. Sommige regels zijn algemeen, maar er zijn ook specifieke regels die gelden voor de verschillende categorieën vaste activa.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste begrippen uitgewerkt aangaande investeren en afschrijven. In artikel 33 van het BBV staat dat onderscheid wordt gemaakt in:

1. immateriële vaste activa;
2. materiële vaste activa;
3. financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Op de balans worden onder de immateriële vaste activa (artikel 34, BBV) afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

In de toelichting op het BBV wordt aanbevolen om deze kosten, zeker als deze relatief van geringe omvang zijn, niet te activeren maar deze in het jaar waarin ze worden gemaakt als een exploitatielast in de jaarrekening op te nemen. Wordt wel geactiveerd dan mag de afschrijvingsduur maximaal gelijk zijn aan de looptijd van de lening (art. 64 BBV, lid 4).

b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden op grond van het BBV als immateriële vaste activa aangemerkt. Dit betreffen veelal kosten die worden gemaakt voor de voorbereiding van een groot project. Dit heeft als consequentie dat deze als een afzonderlijk actief moeten worden gewaardeerd en dus géén onderdeel uitmaken van de

uiteindelijke investering (=materiële vaste activa). De kosten kunnen wel geactiveerd worden, maar dan moet worden voldaan aan een viertal voorwaarden en mag de afschrijvingsduur ten hoogste vijfjaar zijn (artikelen 60 en 64, lid 5).

De kosten kunnen als een (afzonderlijk) actief worden opgenomen als ze voldoen aan de volgende vier voorwaarden (art. 60 BBV), hierbij geldt een maximale afschrijvingstermijn van 5 jaar:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- c. het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Indien niet aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan, mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling dus niet worden geactiveerd. De kosten zullen dan in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

c. bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd (artikel 61) indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anderszins recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa moet onderscheid worden gemaakt in:

- a. Investering met economisch nut;
- b. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:

Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven. Tot 1 januari 2017 moesten alleen investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en konden investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte geactiveerd worden. Met ingang van 1 januari 2017 **moeten** alle investeringen, die vanaf het begrotingsjaar 2017 of later gereedkomen, geactiveerd worden. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief moeten op de waardering in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. Mochten er eigen middelen zijn, dan kunnen deze middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten worden gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Indien in de riool- of afvalstoffenheffing bedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen zijn opgenomen, dan moeten deze verkregen middelen in een vervangingsvoorziening worden verantwoord. Op het moment dat de daadwerkelijke vervangingsinvestering plaatsvindt, dan wordt de investering geactiveerd en moet de vervangingsbijdrage uit de voorziening direct in mindering worden gebracht op de vervangingsinvestering.

Financiële vaste activa

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- b. leningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;

- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Afschrijven en methodiek

Activa worden jaarlijks afgeschreven. Door deze afschrijvingen wordt de waardevermindering van het actief boekhoudkundig tot uitdrukking gebracht. Het afschrijven is aan regels gebonden (artikel 64 van het BBV). Daarbinnen kan de gemeente zelfstandig een beleid vaststellen voor de afschrijvingstermijnen. De afschrijvingen vinden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar plaats. Alleen als er gegronde redenen zijn, mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die in het voorgaande begrotingsjaar zijn toegepast. Er dient inzicht gegeven te worden in de effecten op de financiële positie en voor de baten en lasten, tevens dient het op de balans te worden vermeld. Het BBV schrijft niet voor welke methode moet worden toegepast voor de afschrijving. De gemeente heeft hierbij een keuze van de afschrijvingsmethode, maar moet daarbij wel een bestendige gedragslijn volgen. De twee belangrijkste afschrijvingsmethoden zijn de lineaire en de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Korte uitleg lineaire en annuïtaire afschrijving.

De lineaire afschrijving is een afschrijving op basis van een vast percentage of looptijd van de oorspronkelijke investering. Bij deze methode dalen de kapitaallasten jaarlijks (gelijke afschrijvingen, maar dalende rentelasten). Bij een annuïtaire afschrijving zijn de kapitaallasten (rente + afschrijving) jaarlijks constant, waarbij jaarlijks de rentecomponent afneemt en de afschrijving in dezelfde mate toeneemt.

Waardering

Bij de waardering gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten, teneinde een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeente. In het kort kunnen deze regels als volgt worden weergegeven (art 63 BBV):

1. Het toerekeningsbeginsel moet in acht worden genomen;
2. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs;
3. Reserves in mindering brengen op de boekwaarde van een investering is niet toegestaan. Reserves mogen wel worden gebruikt ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
4. Bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, moeten in mindering worden gebracht op de investering;
5. Bijdragen uit een voorziening op grond van artikel 44, lid 1d BBV (dat wil zeggen in de heffing begrepen gespaarde bijdragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen) moeten in mindering worden gebracht op de investering;
6. Bij de waardering van de vaste activa met economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is;
7. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de op dat moment aanwezige boekwaarde.

Aangeschafte vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grondstoffen en de overige kosten. Overheadkosten kunnen op indirecte wijze worden toegerekend aan o.a. investeringen. De toerekening van de overheadkosten vindt plaats op de wijze zoals aangegeven in de Financiële Verordening 2020.

IV. RICHTLIJNEN INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN

Op basis van voorgaande uitleg van begrippen en mogelijkheden die het BBV biedt om gemeenten eigen keuzes te laten maken of invulling te geven aan de richtlijnen, wordt hieronder ingegaan op de voor de gemeente Druten voorgestelde invulling van de richtlijnen.

Activeren

- *Alle investeringen worden geactiveerd. Dekking vindt plaats binnen de exploitatie of er wordt een afschrijvingsreserve gevormd.*
- *Investeringsbedragen kleiner dan € 25.000 worden niet geactiveerd maar direct ten laste van de exploitatie gebracht.*
- *Jaarlijks (bij de jaarrekening) wordt een beoordeling uitgevoerd naar de waardering van vastgoed met een bedrijfseconomische functie of maatschappelijk vastgoed waarvan de intentie is om het te verkopen. Bij duurzame waardevermindering wordt extra afgeschreven.*
- *Activa worden afgeschreven op basis van de lineaire methode.*

Vanaf 1 januari 2017 worden alle investeringen (met een economisch of een maatschappelijk nut) geactiveerd. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief worden in mindering gebracht op het te activeren bedrag.

Mochten er voor een bepaald doel middelen aanwezig zijn, dan kunnen deze middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter dekking van de kosten een heffing kan worden geheven, zoals de rioolheffing en afvalstoffenheffing, moeten worden verminderd met een bijdrage uit de betreffende voorziening. Kapitaallasten worden ten laste gebracht van de exploitatie. Voor de dekking kan een kapitaallastenreserve worden gevormd.

Indien de marktwaarde van vastgoed met een bedrijfseconomische functie duurzaam lager is dan de boekwaarde moet een afwaardering plaatsvinden tot deze lagere marktwaarde. Hiervoor wordt extra afgeschreven. Dit geldt ook voor vastgoed met een maatschappelijke functie waarvan de bestuurlijke intentie bestaat om dit te verkopen of de bestemming te wijzigen naar vastgoed met een bedrijfseconomische functie. Daarnaast is het mogelijk dat in het verleden investeringen zijn gedaan, die niet meer worden gebruikt door de Gemeente, maar die nog wel een boekwaarde hebben. In dit geval dient eveneens een afwaardering plaats te vinden.

Afschrijvingstermijnen

In VII Bijlage afschrijvingstermijnen is een overzicht opgenomen van de te hanteren afschrijvingstermijnen zoals deze gelden voor nieuwe investeringen. Deze termijnen zijn gebaseerd op algemene bedrijfseconomische grondslagen en hetgeen gebruikelijk is binnen de gemeente. Afwijking is mogelijk indien uit de onderbouwing blijkt dat de economische levensduur anders is. Voor investeringen die niet volledig toegewezen kunnen worden aan één van deze categorieën zal op basis van een onderbouwing een reële afschrijvingstermijn worden aangenomen.

Componentenbenadering

- *De componentenbenadering wordt alleen toegepast op nieuwbouw/renovatie van gebouwen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:*
  - a. Gronden*
  - b. Gebouwen*
  - c. Installaties*

De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele waardevermindering van die delen. De componentenbenadering resulteert dus in verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel.

Restwaarde

- *De restwaarde van de activa wordt op nihil gesteld bij de berekening van de afschrijvingen.*

De restwaarde van een actief is de waarde die het actief nog heeft aan het einde van de economische levensduur. Het vertegenwoordigt de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering, verplaatsing of vernietiging. Doordat restwaarden vaak ver in de toekomst liggen is deze waarde moeilijk in te schatten. Daarnaast zijn er grote onzekerheden over eventueel te maken kosten aan het einde van de levensduur van het actief.

Desinvesteringen

- *Bij desinvesteringen wordt het boekverschil tussen de verkoopwaarde en de boekwaarde bruto ten laste/ ten gunste van de exploitatie gebracht.*

Er is sprake van een desinvestering als het actief, voordat het volledig is afgeschreven, niet meer wordt gebruikt, en of wordt verkocht. Bij het buitengebruik stellen van een actief wordt het actief afgewaardeerd tot de marktwaarde. Deze afwaardering wordt als inhaalafschrijving ten laste van het resultaat gebracht. Bij verkoop van het actief kan een boekverschil optreden tussen de verkoopwaarde en de boekwaarde van het actief (dit kan een winst of een verlies zijn). Dit boekverschil wordt ten laste/ ten gunste van de exploitatie gebracht in het betreffende boekjaar. Let op: boekwinst wordt dus niet in mindering gebracht op een nieuwe investering! Een aandachtspunt hierbij is dat de baten en lasten die samenhangen met de desinvestering bruto in de exploitatie worden verantwoord. Deze baten en lasten mogen dus niet worden gesaldeerd.

Verzamelinvesteringen

Als uitgangspunt is opgenomen dat investeringen beneden de € 25.000 niet worden geactiveerd. Deze grens geldt per investering. Een uitzondering hierop is als er gelijksoortige goederen worden aangeschaft op een verschillend tijdstip binnen een periode van een boekjaar. Voorbeeld is de aanschaf van computers. Het aanschaffen van één computer leidt niet tot activering, de aanschaf van 100 computers tegelijkertijd wordt gezien als één investering. Er kan ook sprake zijn van een samenvoeging van kleine investeringen die onderling geen samenhang hebben (dan wel beperkt). Bijvoorbeeld bij de vervanging van materieel op de gemeentewerf, in dit kader wordt gesproken over een 'verzamelinvestering'. De vraag of dergelijke investeringen wel/ niet geactiveerd moeten worden hangt samen met verschillende factoren. Onder andere de economische levensduur van het object, etcetera. Het heeft de voorkeur om dergelijke investeringen, die op de kritische grens van € 25.000 zitten, niet te activeren. Zie verder uitgangspunt minimumbedragen.

Startmoment van afschrijven

- *Er wordt afgeschreven vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de investering afgerond / verworven wordt.*

Voor het moment van beginnen met afschrijven is de gemeente, binnen de regels van het BBV, vrij in haar keuze. Uit de volgende mogelijkheden kan worden gekozen:

1. vanaf het begin van het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt (een volledig jaar afschrijving);
of

2. medio het begrotingsjaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt (een half jaar afschrijving); of
3. vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt.

Er is gekozen voor de laatste optie omdat deze praktisch goed uitvoerbaar is en duidelijkheid verschaft over het moment van herinvesteren bij vervangingsinvesteringen.

Rente

- *De (omslag)rente wordt toegerekend over de boekwaarde van het actief per begin van het boekjaar.*

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie is verplicht wanneer de afwijking groter is dan 25%. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en -baten van projectfinanciering.

V. PROCESBEHEERSING

Rol van gemeenteraad en het college

Het budgetrecht (autorisatie) ligt bij de gemeenteraad.

Budgetverantwoordelijkheid

Bij iedere investering (krediet) wordt een budgethouder aangewezen. De budgethouder bewaakt de gemeentelijke kaders en richtlijnen en legt verantwoording af over de realisatie van de investering in de lijn met de Planning & Control-cyclus. Uiteindelijk legt het college verantwoording af aan de raad bij de rapportages, als ook bij de jaarrekening.

Projecten

1. Onderscheid wordt gemaakt in drie typen investeringen/projecten;
  - a. Beheersprojecten / vervangingsinvesteringen
  - b. Bouwgrondexploitaties
  - c. Overige investeringen
2. De onder 1a genoemde investeringen hebben betrekking op de vervanging van bestaande activa, welke structureel in de begroting zijn afgedekt, zoals Uitvoeringsprogramma Openbare Werken (wegen, groen, openbare verlichting, baggeren en riool), en Afval infrastructuur. Deze investeringen worden met het vaststellen van de begroting geaccordeerd door de raad en aan het college gemandateerd.
3. De onder 1b genoemde bouwgrondexploitaties dienen middels een separaat besluit door de raad te worden geautoriseerd en jaarlijks met de nota MPG (Meerjaren Perspectief Grondexploitaties) te worden geactualiseerd.

4. Het college informeert de raad actief via een besispunt over welke nieuwe investeringen onder de noemer 1c, de raad een apart voorstel/aparte voorstellen voor autorisatie van het investeringskrediet krijgt en op welke termijn het college het aparte voorstel/de aparte voorstellen aanbiedt. Overige investeringen onder de noemer 1c zijn aan het college ter afdoening. In de begroting zijn de structurele financiële gevolgen opgenomen.
5. Bij een voorstel tot de kredietaanvraag onder de noemer 1c:
  - a. autoriseert de raad met het projectplan de scope van het project. Afwijken van de scope van het project of wanneer de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten overschrijden, worden voorgelegd aan de raad.
  - b. worden de structurele financiële gevolgen beschreven, in relatie tot hetgeen opgenomen is in de begroting.
  - c. wordt bij de hoogte van de kredietaanvraag rekening gehouden met een post voor onvoorziene kosten, welke alleen ingezet mag worden voor zaken die onvoorzienbaar, onontkoombaar en onuitstelbaar zijn en binnen de scope van het project behoren.
6. Aanbestedingsvoordelen binnen investeringen onder de noemer 1c worden geparkeerd binnen het project en kunnen alleen aangesproken worden, wanneer het doel binnen de scope van het project valt, middels een collegebesluit. Aanbestedingsnadelen leiden tot bijstelling van de aanbesteding, of een raadsbesluit voor extra krediet, of bijstelling van de scope door de Raad.
7. In de rapportages geven we de stand van zaken en verwachtingen weer van de kredieten, waarbij voor de investeringen onder noemer 1c specifiek aandacht is voor de besteding van de post onvoorzien en de aanbestedingsresultaten.
8. Mocht blijken dat kredieten langer dan 2 jaar niet aangesproken worden, dan dient een heroverweging plaats te vinden, dit om structurele onderuitputting te voorkomen.

Het college neemt in de beslisnota die aan de raad wordt voorgelegd over investeringen onder noemer 1c, standaard als besispunt op dat het college een afsluitrapportage opstelt, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.

VI. BIJLAGE REGELGEVING INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. investeringen met een economisch nut;
- b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan:
  1. deelnemingen;
  2. gemeenschappelijke regelingen;
  3. overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
  1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
  2. woningbouwcorporaties;
  3. deelnemingen;
  4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
  - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
  - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaande begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
  - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 51

In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend.

Artikel 52

1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. gronden en terreinen;
- b. woonruimten;
- c. bedrijfsgebouwen;
- d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- e. vervoermiddelen;
- f. machines, apparaten en installaties;
- g. overige materiële vaste activa.

2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:

- a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de investeringen of desinvesteringen;
- c. de afschrijvingen;
- d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
- e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
- f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52a

1. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b, in een overzicht weergegeven.

Daaruit blijken:

- a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de ontvangen bedragen;
- c. de vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen;
- d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

1. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 40a, onderdeel a in een overzicht weergegeven.

Daaruit blijken:

- a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de toevoegingen;
- c. de ontvangen bedragen;
- d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52b

De aard en omvang van de aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen van de leningen vorderingen, bedoeld in artikel 63, achtste lid, van de vaste activa, bedoeld in artikel 65, eerste lid, en van de deelnemingen en voorraden, bedoeld in artikel 65, tweede lid, worden in de toelichting op de balans opgenomen.

Artikel 59

1. Alle investeringen worden geactiveerd.

2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, in de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijfjaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

VII. AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN

Overzicht afschrijvingen obv laatste BBV richtlijnen in jaren

	Groep	Categorie	Tarief	Termijn (jaren)	Relatie nota
Immateriële vaste activa > € 25.000					
Ontwikkelings- en onderzoekskosten	Onderzoek en ontwikkeling		nee	5	
Materiële vaste activa > € 25.000					
Gronden	Gronden en terreinen	EN	Nee	niet afschrijven	
Nieuwbouw gebouw	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	40	
Renovatie	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	40	
Zwembaden (open- en overdekt), gym- en sporthallen	Bedrijfsgebouwen	EN	Ja	40	
Parkeergarage	Bedrijfsgebouwen	EN	nee	40	
Tijdelijke gebouwen	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	15	
Verbouw, restauratie, aanbouw	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	20	
Wegen / bruggen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	nee	20	
Begraafplaats	Grond- weg en waterbouwkundige werken	EN	nee	40	
Parken en groenvoorzieningen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	30	IBOR
Bomen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	60	IBOR
Sportvelden gras	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	20	RSA
Sportvelden kunstgras	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	12 - 13	RSA
Sportvelden fietscross	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	30	RSA
Speelvoorzieningen (terrein)	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	20	
Openbare verlichting armatuur	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	25	IBOR
Openbare verlichting mast	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	45	IBOR
Verkeersregelinstallaties (VRI)	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	15	
Technische installaties gebouwen	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	15	
Beregeningspompen sportvelden	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	15	RSA

Overzicht afschrijvingen obv laatste BBV richtlijnen in jaren

	Groep	Categorie	Tarief	Termijn (jaren)	Relatie nota
Geluidsinstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	10	
Beveiliging, melding, alarmeringsinstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	10	
Gereedschappen	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	10	
Kantoormachines	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	10	
Telefooninstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	10	
Software	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	5	
Hardware / Audiovisuele apparatuur	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	5	
1e inrichting scholen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	15	
Leermiddelen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	10	
Inventaris kantoorgebouwen	Overige materiele vast activa	EN	Nee	10	
Speeltoestellen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	15	Speelbeleid
Transport middelen groot (> 3.500 kg)	Vervoermiddelen	EN	deels	10	
Transportmiddelen klein (< 3.500 kg)	Vervoermiddelen	EN	deels	7	
Gladheidsbestrijdingsmateriaal	Vervoermiddelen	EN	Nee	10	
Hoogwerkers	Vervoermiddelen	EN	Nee	10	
Rioleringen (aanleg,renovatie,vervanging)	Riolering	EN	Ja	50	GRP
Rioolgemaal (bouwkundig), drukriool (bouwkundig) maximaal	Riolering	EN	Ja	50	GRP
Rioolgemaal (electr en mech), drukriool (electr en mech), randvoorz. En IBA's	Riolering	EN	Ja	15	GRP